

CENTRALIZATOR
al propunerilor și observațiilor primite pentru proiectul de Ordin privind aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor reglementate pentru serviciile de transport al gazelor naturale și proiectul de Ordin pentru completarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei

În perioada de consultare publică a proiectului de ordin s-au primit observații din partea SNTGN Transgaz SA și OMV Petrom SA, după cum urmează:

I. SNTGN Transgaz SA

Nr. crt.	Text existent	Text propus	Motivație	Preluarea/Respingerea observațiilor/propunerilor de către ANRE
I.	<i>Proiect de Ordin privind aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor reglementate pentru serviciile de transport al gazelor naturale</i>			
1	Art. 1 - (3) Prevederile prezentei metodologii nu se aplică conductelor de transport al gazelor naturale Isaccea II și III — Negru Vodă II și III, pentru care stabilirea venitului și a tarifelor reglementate se realizează pe baza reglementărilor aprobate de ANRE.	Propunem eliminarea art. 1, alin (3) (3) Prevederile prezentei metodologii nu se aplică conductelor de transport al gazelor naturale Isaccea II și III — Negru Vodă II și III, pentru care stabilirea venitului și a tarifelor reglementate se realizează pe baza reglementărilor aprobate de ANRE.	Propunem eliminarea , întrucât conductele de transport al gazelor naturale Isaccea II și III — Negru Vodă II și III, sunt interconectate la SNT	Se acceptă
2	Art. 2 – (2) f) Consum tehnologic – cantitatea de gaze naturale reprezentând consumul tehnologic din sistemul de transport al gazelor naturale.	Propunem menținerea actualei prevederi din Metodologia de tarifyare f) Consum tehnologic – cantitatea de gaze naturale reprezentând consumul tehnologic din sistemul de transport al gazelor naturale, calculat pe baza Metodologiei de calcul al consumului tehnologic din sistemul de transport al	Propunem păstrarea actualei definiții, în vederea menținerii corelării cu <i>Ordinul ANRE nr. 85/2023 de aprobare a Metodologiei de calcul al consumului tehnologic din sistemul de transport al gazelor naturale.</i>	Se acceptă partial f) Consum tehnologic – cantitatea de gaze naturale reprezentând consumul tehnologic din sistemul de transport al gazelor naturale,

		gazelor naturale, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 85/2023;		calculată pe baza metodologiei aprobate de ANRE,
3	Art. 15 – (1) Pentru primul an al perioadei de reglementare valoarea OPEXP(i), fundamentată în termeni reali ai acestui an, nu poate depăși media cheltuielilor anuale realizate în perioada anterioară de reglementare, actualizate în termeni reali ai acestui an.	<p>Propunem modificarea art. 15 alin (1) după cum urmează:</p> <p>Art. 15 – (1) Pentru primul an al perioadei de reglementare, valoarea OPEXP(i), fundamentată în termeni reali ai acestui an, nu poate depăși media cheltuielilor anuale realizate în perioada anterioară de reglementare, actualizate în termeni reali ai acestui an. determinarea valorii OPEXP se realizează prin însumarea valorilor fundamentate pentru fiecare an al perioadei de reglementare, în termenii reali ai primului an al perioadei de reglementare, și împărțirea valorii totale la durata perioadei de reglementare.</p>	<p>Propunem eliminarea restricționării la nivelul mediei cheltuielilor anuale realizate în perioada anterioară de reglementare având în vedere faptul că cheltuielile vor fi fundamentate în funcție de cheltuielile necesare prestării serviciilor de transport în condiții de siguranță și eficiență de către operatorul de transport.</p> <p>Propunem utilizarea tratamentului aplicat OPEXL – OPEX liniarizat</p>	<p>Se respinge</p> <p>Având în vedere că în perioadele anterioare de reglementare operatorul nu a realizat costurile fundamentate, iar estimările avute în vedere la fundamentare au fost nerealiste</p>
4	Art.15 - (4) Prin excepție de la prevederile alin (2), în cazul în care nivelul Rlr(i-1) este mai mare decât cel al Rle(i-1), valoarea corectată cu rata inflației realizate a termenului OPEXP(i-1), de la care se pornește ajustarea începând cu al doilea an al perioadei de reglementare, este reprezentată de minimul dintre valoarea OPEXP(i-1) rezultată după efectuarea	<p>Propunem eliminarea art. 15, alin (4)</p> <p>Art.15 — (4) Prin excepție de la prevederile alin (2), în cazul în care nivelul Rlr(i-1) este mai mare decât cel al Rle(i-1), valoarea corectată cu rata inflației realizate a termenului OPEXP(i-1), de la care se pornește ajustarea începând cu al doilea an al perioadei de reglementare, este reprezentată de minimul dintre valoarea OPEXP(i-1) rezultată după efectuarea corecției de inflație și cea realizată de</p>	<p>Nu ține cont de inflația realizată. Elimină stimularea operatorului de a fi mai eficient.</p>	<p>Se respinge eliminarea alin (4) deoarece nu se acceptă realizarea de câștig de eficiență din diferența de rată a inflației</p>

	corecției de inflație și cea realizată de OD și acceptată de ANRE, dar nu mai mică decât valoarea OPEXP(i-1) calculată inițial pe baza inflației estimate.	OD și acceptată de ANRE, dar nu mai mică decât valoarea OPEXP(i-1) calculată inițial pe baza inflației estimate.		
5	<p>Art.15 - (6) Recunoașterea de către ANRE a OPEX neprevăzute cu caracter permanent se va realiza doar în situația în care, în anul de reglementare în care aceste costuri s-au realizat, valoarea costurile neprevăzute ocazionate este mai mare decât sporul de eficiență realizat pe baza OPEXP deja incluse în VR.</p> <p>(7) Valoarea recunoscută a costurilor neprevăzute nu poate depăși diferența dintre valoarea costurilor neprevăzute solicitate de OTS și sporul de eficiență realizat în anul de reglementare în care aceste costuri s-au realizat.</p>	<p>Propunem eliminarea alineatelor 6 și 7 ale art. 15</p> <p>(6) Recunoașterea de către ANRE a OPEX neprevăzute cu caracter permanent se va realiza doar în situația în care, în anul de reglementare în care aceste costuri s-au realizat, valoarea costurile neprevăzute ocazionate este mai mare decât sporul de eficiență realizat pe baza OPEXP deja incluse în VR.</p> <p>(7) Valoarea recunoscută a costurilor neprevăzute nu poate depăși diferența dintre valoarea costurilor neprevăzute solicitate de OTS și sporul de eficiență realizat în anul de reglementare în care aceste costuri s-au realizat.</p>	Nu este stimulat Operatorul de a deveni mai eficient.	<p>Se respinge</p> <p>Costurile neprevăzute se vor accepta, total sau parțial, doar dacă acestea nu au fost acoperite de venituri.</p>
6	Art.17 - (2) Cantitatea de gaze naturale, reprezentând CT prognozat și luat în calculul venitului reglementat, reprezintă cantitatea anuală de gaze naturale a anului i din planul de reducere a CT aferent perioadei a cincea de reglementare, propus de operator și acceptat de ANRE.	<p>Propunem menținerea prevederilor din actuala Metodologie de tarifyare,</p> <p>Articolul 17</p> <p>(1) Cantitatea de gaze naturale, reprezentând CT prognozat și luat în calcul la fundamentarea venitului reglementat, nu va depăși cantitatea anuală a CT realizat în ultimul an</p>	<p>Propunem menținerea prevederilor din actuala Metodologie de tarifyare și eliminarea propunerii de utilizare a unui plan de reducere al consumului, motivat de faptul că în urma aplicării unui astfel de plan nu se poate cuantifica o cantitate exactă.</p> <p>Consumul tehnologic înregistrat în SNT are în principal două</p>	<p>Se respinge - obiectivul este minimizarea costului CT prin reducerea cantitativă a acestuia. Efectuarea mentenanței preventive și corective asigură reducerea pierderilor tehnologice.</p>

	<p>(3) Cantitatea de gaze naturale, reprezentând CT prognozat pentru primul an al perioadei de reglementare, nu va depăși cantitatea anuală a CT realizat în ultimul an calendaristic, anterior perioadei de reglementare.</p>	<p>calendaristic încheiat al perioadei anterioare de reglementare.</p> <p>(2) Pentru primul an al perioadei de reglementare, pentru determinarea cheltuielii aferente CT prognozat, OTS propune un preț de achiziție estimat și justificat.</p> <p>(3) Cantitatea de gaze naturale, reprezentând CT realizat, recunoscut în tarifele de transport, este minimul dintre cantitatea anuală a CT calculat conform prevederilor Metodologiei de calcul al consumului tehnologic din sistemul de transport al gazelor naturale și cea solicitată de OTS.</p> <p>(4) Cheltuiala aferentă CT realizat se determină ca produs între prețul mediu ponderat de achiziție realizat anual de OTS într-o manieră prudentă și cantitatea de gaze naturale reprezentând CT realizat.</p>	<p>compnente: determinat și nedeterminat.</p> <p>Consumul determinat generat de consumul stațiilor de comprimare stațiilor tehnologice de încălzire a gazelor , are o prognoză de creștere având în vedere perspectivele de dezvoltare a SNT</p> <p>În ceea ce privește consumul nedeterminat acesta se situează sub jumătate din cea mai bună incertitudine a sistemelor de măsurare amplasate în punctele de intrare-ieșire din SNT conform Ordinului 62/2008 cu completările și modificările ulterioare. Prin urmare, ne situăm în zona erorilor aleatorii și un model de reducere sistematică a acestor valori este impredictibil și imposibil de realizat.</p> <p>Având în vedere argumentele de mai sus un plan de reducere al consumului tehnologic nu poate fi cuantificat și asumat de Transgaz.</p>	
7	<p>Art. 18 – (1) Pentru primul an al perioadei de reglementare, valoarea costurilor cu personalul fundamentată de OTS, în termeni reali ai acestui an, nu poate depăși valoarea realizată, raportată în cadrul ECR și acceptată de ANRE din ultimul an raportat al perioadei anterioare de reglementare, actualizată în termeni reali ai primului an al perioadei de reglementare și</p>	<p>Propunem completarea art. 18, alin (1) după cum urmează:</p> <p>Art. 18 – (1) Pentru primul an al perioadei de reglementare, valoarea costurilor cu personalul fundamentată de OTS, în termeni reali ai acestui an, nu poate depăși valoarea realizată, raportată în cadrul ECR și acceptată de ANRE din ultimul an raportat al perioadei anterioare de reglementare, actualizată în termeni reali ai primului an al perioadei de reglementare ajustată</p>	<p>Propunem completarea articolului avand în vedere și impactul creșterii salariului minim brut la nivel național</p>	<p>Se respinge</p> <p>Regula este aplicată tuturor operatorilor de sistem din sector (energie electrică și gaze naturale)</p>

	indexată cu indicele de creștere a câștigului salarial real publicat de Comisia Națională de Strategie și Prognoză pentru respectivul an.	cu creșterea salariului minim brut la nivel național și indexată cu indicele de creștere a câștigului salarial real publicat de Comisia Națională de Strategie și Prognoză pentru respectivul an.		
8	<p>Art.18</p> <p>(2) Începând cu al doilea an al perioadei de reglementare, ajustarea costurilor cu personalul, permise în anul (i), se determină după formula:</p> $CPERS(i) = [CPERS(i-1) + CNPCPERS(i)] \times (1 + RIe(i)) \times CIS(i)$ <p>unde;</p> <p>CPERS(i-1) – costurile cu personalul la nivelul recunoscut pentru anul (i-1);</p> <p>RIe(i) – rata inflației estimate pentru anul (i);</p> <p>CIS(i) – indicele de creștere a câștigului salarial real publicat de Comisia Națională de Strategie și Prognoză, aferent anului (i), conform celei mai recente prognoze disponibile și publicate înainte de aprobarea tarifelor de transport;</p> <p>CNPCPERS(i) – CPERS neprevăzute cu caracter permanent recunoscute de ANRE și incluse în OPEX începând cu anul (i);</p>	<p>Propunem completarea art. 18, alin (2) după cum urmează:</p> <p>(2) Începând cu al doilea an al perioadei de reglementare, ajustarea costurilor cu personalul, permise în anul (i), se determină după formula:</p> $CPERS(i) = [CPERS(i-1) / ((1 + RIe(i-1)) \times (1 + RIr(i-1)) + CPERS(i-1) / ((1 + CISe(i-1)) \times (1 + CISr(i-1)))) + CNPCPERS(i)] \times (1 + RIe(i)) \times CIS(i)$ <p>unde;</p> <p>CPERS(i-1) – costurile cu personalul la nivelul recunoscut pentru anul (i-1);</p> <p>RIe(i) – rata inflației estimate pentru anul (i);</p> <p>CIS(i) – indicele de creștere a câștigului salarial real publicat de Comisia Națională de Strategie și Prognoză, aferent anului (i), conform celei mai recente prognoze disponibile și publicate înainte de aprobarea tarifelor de transport;</p> <p>CNPCPERS(i) – CPERS neprevăzute cu caracter permanent recunoscute de ANRE și incluse în OPEX începând cu anul (i);</p>	<p>Propunem modificare în vederea cuprinderii în formula de calcul a ajustării costurilor cu personalul a valorilor realizate, a inflației și a indicelui de creștere a salariului real.</p>	<p>Se acceptă prin reformulare alin. (2) al acestui articol în concordanță cu prevederile aprobate pentru operatorii sistemelor de distribuție a gazelor naturale/energiei electrice și pentru operatorul de transport a energiei electrice.</p> <p>Totodată, se corelează și prevederile art.47.</p> <p>Art.18</p> <p>.....</p> <p>(2) Începând cu al doilea an al perioadei de reglementare, ajustarea costurilor cu personalul, permise în anul (i), se determină după formula:</p> $CPERS(i) = [CPERS(i-1) + CNPCPERS(i)] \times (1 + RIe(i)) \times RCS(i)$ <p>unde;</p> <p>CPERS(i-1) – costurile cu personalul la nivelul recunoscut pentru anul (i-1);</p> <p>RIe(i) – rata inflației estimate pentru anul (i);</p> <p>RCS(i) – rata de creștere în termeni reali a câștigului salarial</p> <p>CNPCPERS(i) – CPERS neprevăzute cu caracter permanent recunoscute de ANRE și incluse în OPEX începând cu anul (i);</p>

RI_e(i-1) - rata inflației estimate pentru anul (i-1);

RI_r(i-1) – rata inflației realizate în anul (i-1);

CIS_e(i-1)) - indicele estimat de creștere a câștigului salarial real publicat de Comisia Națională de Strategie și Prognoză, aferent anului (i-1), conform celei mai recente prognoze disponibile și publicate înainte de aprobarea tarifelor de transport;

CIS_r(i-1) – indicele realizat de creștere a câștigului salarial real publicat de Comisia Națională de Strategie și Prognoză, aferent anului (i-1), conform celei mai recente prognoze disponibile și publicate înainte de aprobarea tarifelor de transport;

Art.47

(1) (Delta)CPERS se calculează ca diferență între valoarea realizată și acceptată de ANRE pentru anul precedent și valoarea prognozată pentru același an, în termenii anului pentru care se calculează corecția, pe baz următoarei formule:

$$(Delta)CPERS_{(i-1)} = CPERS_{r(i-1)} - CPERS_{p(i-1)}$$

unde:

(Delta)CPERS_(i-1) – componenta de corecție a costurilor cu personalul din anul (i-1)

CPERS_{r(i-1)} – valoarea costurilor cu personalul realizate și acceptate de ANRE pentru anul (i-1);

CPERS_{p(i-1)} – valoarea costurilor cu personalul permise OTS de ANRE pentru anul (i-1).

(2) Valoarea realizată a cheltuielilor de personal este analizată și stabilită de ANRE în raport cu prevederile prezentei Metodologii.

(3) Valoarea prognozată prevăzută la alin. (1) include și costurile de personal neprevăzute, cu caracter permanent, recunoscute de ANRE pentru anul în cauză.

(4). În cazul în care rata inflației estimate este mai mare decât rata inflației realizate, valoarea recunoscută a costurilor cu personalul este minimul dintre valoarea realizată a acestor costuri și

				<p>valoarea prognozată pentru același an.</p> <p>(5) În cazul care rata inflației estimate este mai mică decât rata inflației realizate, valoarea recunoscută a costurilor cu personalul este minimul dintre valoarea realizată a acestor costuri și valoarea prognozată recalculată cu rata inflației realizate.</p>
9	<p>Art. 21</p> <p>(1) Pentru fiecare an al perioadei de reglementare, determinarea CAPEX prognozate se realizează cu următoarea formulă generală, în limitele prevăzute de prezenta metodologie:</p> <p>CAPEXprognozat(i) = RRR x BAR1oct(i) + ARBAR1oct(i)</p> <p>unde:</p> <p>CAPEXprognozat(i) – valoarea amortizării reglementate și a ratei reglementate a rentabilității capitalului investit, prognozate, care se recuperează prin venitul reglementat permis în anul (i) al perioadei de reglementare;</p> <p>RRR – rata reglementată a rentabilității capitalului investit;</p>	<p>Propunem completarea art. 21, alin (1) după cum urmează:</p> <p>CAPEXprognozat(i) = RRR x (BAR1oct(i) + SI x VRINV_(i-1) + ARBAR1oct(i)</p> <p>SI - stimulent peste rata-reglementată a rentabilității capitalului investit;</p> <p>VRINV_(i-1) - valoarea reglementată rămasă în anul (i-1) al perioadei de reglementare, a imobilizărilor corporale și necorporale puse în funcțiune sau recepționate/date în folosință recunoscută de ANRE, pentru care se acordă un stimulent peste rata reglementată a rentabilității capitalului investit;</p>	<p>Propunem păstrarea suplimentului în formula de calcul având în vedere posibilitatea de a acorda supliment în conformitate cu prevederile art. 24 alin. (2) si art. 26 alin. (3) și ale art. 34 alin. (3)</p>	<p>Se accepta</p>

	<p>BAR_{1oct(i)} – valoarea BAR la începutul anului (i) al perioadei de reglementare, inclusiv valoarea imobilizărilor corporale și necorporale estimate a fi puse în funcțiune sau recepționate/date în folosință, precum și valoarea estimată privind ieșirile de imobilizări, până la sfârșitul anului (i-1), recunoscută de ANRE pentru activitatea de transport al gazelor naturale;</p> <p>ARBAR_{1oct(i)} – amortizarea reglementată aferentă BAR_{1oct(i)}.</p>			
10	<p>Art. 21 - (3) Valoarea BAR, începând cu primul an al perioadei a cincea de reglementarese determină astfel:</p> <p>a) la începutul fiecărui an de reglementare, se calculează valoarea estimată a BAR cu formula:</p> $BAR_{1oct(i)} = BAR_{30sept(i-1)} \times (1 + RIRRR(i))$ <p>RIRRR(i) – rata inflației pentru anul de reglementare (i), luată în calcul la determinarea valorii RRR aprobate pentru perioada a cincea de reglementare;</p>	<p>Propunem modificarea art. 21, alin (3) după cum urmează:</p> <p>Art. 21 - (3) Valoarea BAR, începând cu primul an al perioadei a cincea de reglementarese determină astfel:</p> <p>a) la începutul fiecărui an de reglementare, se calculează valoarea estimată a BAR cu formula:</p> $BAR_{1oct(i)} = BAR_{30sept(i-1)} \times (1 + RIRRR(i))$ <p>RIRRR(i) – rata inflației pentru anul de reglementare (i), luată în calcul la determinarea valorii RRR aprobate pentru perioada a cincea de reglementare;</p>	<p>Prin Actualizarea RAB cu rata inflației luată în calcul la determinarea valorii RRR aprobate pentru perioada a cincea de reglementare, nu se asigură actualizarea valorii activelor cu inflația efectivă realizată, motiv pentru care propunem utilizarea în cadrul componentei de corecție a CAPEX a IPC efectiv realizat</p> <p>Rata inflației luată în calcul la determinarea valorii RRR aprobate pentru perioada a cincea de reglementare reprezintă o medie a inflației anuale determinată pe baza ratelor anuale ale inflației prognozate și publicate de Comisia Națională de Prognoză pentru perioada de reglementare. Ratele anuale ale</p>	<p>Se respinge</p> <p>Utilizarea rate a inflației diferită de cea utilizată la calculul RRR ar necesita implicit recalcularea valorii RRR, altfel valoarea RRR determinată pe baza unor alte rate ale inflației și-ar pierde relevanța, putând genera o remunerare a OTS diferită de cea cuvenită.</p> <p>Valoarea RRR este calculată în termeni reali, prin deducerea unei rate estimate a inflației dintr-o valoare a rentabilității calculată în termeni nominali.</p> <p>Astfel, calcularea ulterioară a rentabilității cuvenite OTS prin indexarea valorii BAR cu o rată a inflației mai mare decât cea utilizată la stabilirea RRR poate genera o supraremunerare a OTS, în timp ce</p>

			<p>inflațiilor realizate în perioada de reglementare pot înregistra abateri semnificative de la media estimărilor, fiind afectată negativ valoarea actualizată a costurilor de capital.</p> <p>Pentru a sublinia abaterile semnificative care se înregistrează între media estimărilor și inflațiile realizate, prezentăm mai jos analiza comparativă a inflației luate în calcul pentru fundamentarea RRR pentru perioada a patra de reglementare cu inflația realizata în anii respectivi:</p> <table><tr><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td></td></tr><tr><td>2,85</td><td>2,85</td><td>2,85</td><td></td></tr><tr><td>3,83</td><td>2,63</td><td>5,05</td><td></td></tr></table> <p>Se poate observa că nivelul ratei inflației luate în calcul pentru fundamentarea RRR pentru perioada a patra de reglementare este mult inferior celui efectiv realizat.</p>	2019	2020	2021		2,85	2,85	2,85		3,83	2,63	5,05		<p>utilizarea unei rate mai reduse a inflației poate genera o remunerare a OTS inferioară celei cuvenite.</p>
2019	2020	2021														
2,85	2,85	2,85														
3,83	2,63	5,05														
11	<p>Art. 22 – (1) Pentru determinarea CAPEX prognozate și CAPEX realizate, la începutul fiecărei perioade de reglementare ANRE efectuează comparația între valoarea BAR la data de 30 septembrie a anului precedent și valoarea contabilă la data de 30 septembrie a imobilizărilor</p>	<p>Propunem modificarea art. 22 după cum urmează:</p> <p>1) Pentru determinarea CAPEX prognozate și CAPEX realizate, la începutul fiecărei perioade de reglementare ANRE efectuează comparația între valoarea BAR la data de 30 septembrie a anului precedent și valoarea contabilă la data de 30 septembrie a imobilizărilor corporale și necorporale aferente BAR reevaluată a</p>	<p>Propunem efectuarea reevaluării doar în scopul comparării cu valoarea RAB fara înregistrarea în evidențele contabile similar cu tratamentul aplicabil pentru stabilirea impozitului pe clădiri în cazul societăților, prevăzut prin Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal:</p> <p>„<i>Sectiuea 4 Calculul impozitului pe clădirile nerezidențiale</i></p>	<p>Se acceptă prin reformularea alin.(1), eliminarea alin.(2) și renumerotarea corespunzătoare a alineatelor</p> <p>Art. 22 – (1) Pentru determinarea CAPEX prognozate și CAPEX realizate, la începutul fiecărei perioade de reglementare ANRE efectuează comparația între valoarea BAR la data de 30 septembrie a anului precedent și valoarea</p>												

<p>corporale și necorporale aferente BAR.</p> <p>(2) Valoarea contabilă la data de 30 septembrie a imobilizărilor corporale și necorporale aferente BAR include și valoarea reevaluărilor imobilizărilor corporale și necorporale, efectuată de către evaluatori autorizați, înregistrate în evidențele contabile.</p> <p>(3) Pe parcursul perioadei de reglementare, la solicitarea OTS, ANRE poate efectua, cu ocazia stabilirii anuale a tarifelor de transport, comparația prevăzută la alin. (1).</p> <p>(4) În cazul în care, OTS nu transmite valoarea contabilă la data de 30 septembrie a imobilizărilor corporale și necorporale aferente BAR sau în urma comparațiilor prevăzute la alin. (1) și alin. (3), valoarea BAR la 30 septembrie este mai mare decât valoarea contabilă la data de 30 septembrie a imobilizărilor corporale și necorporale aferente BAR, rata inflației luată în calcul pentru anul de reglementare (i) va fi egală cu zero.</p>	<p>imobilizărilor corporale și necorporale, efectuată de către evaluatori autorizați. Reevaluarea imobilizărilor corporale și necorporale este efectuată doar în scopul comparației cu valoarea BAR.</p> <p>(2) Valoarea contabilă la data de 30 septembrie a imobilizărilor corporale și necorporale aferente BAR nu include și valoarea reevaluărilor imobilizărilor corporale și necorporale, efectuată de către evaluatori autorizați, înregistrate în evidențele contabile.</p>	<p>39. (1) <i>Rapoartele de evaluare se întocmesc de un evaluator autorizat în conformitate cu standardele de evaluare a bunurilor aflate în vigoare la data evaluării și reflectă valoarea clădirii la data de 31 decembrie a anului anterior anului de referință și nu se înregistrează în evidențele contabile”</i></p> <p>Transgaz aplică IFRS și cost istoric inflatat.</p>	<p>reevaluată la data de 30 septembrie a imobilizărilor corporale și necorporale aferente BAR, determinată de către evaluatori autorizați. Reevaluarea imobilizărilor corporale și necorporale este efectuată doar în scopul comparației cu valoarea BAR.</p>
--	--	--	--

12	<p>Art. 23</p> <p>i) cheltuieli privind dobânzi aferente creditelor bancare, dacă din memoriul și documentele justificative rezultă că acestea sunt aferente creditelor utilizate în limita valorii eligibile a proiectelor finanțate din fonduri europene și alte programe de fonduri nerambursabile, în cazul depășirii termenelor de plată de către Autoritățile de Management. Perioada pentru care se recunosc aceste dobânzi este egală cu durata întârzierii de încasare a cererii de rambursare.</p>	<p>Propunem modificarea art. 23, lit. i) după cum urmează:</p> <p>i) cheltuieli privind dobânzi aferente creditelor bancare, dacă din memoriul și documentele justificative rezultă că acestea sunt aferente creditelor utilizate în limita valorii eligibile a proiectelor finanțate din fonduri europene și alte programe de fonduri nerambursabile, în cazul depășirii termenelor de plată de către Autoritățile de Management. Perioada pentru care se recunosc aceste dobânzi este egală cu durata întârzierii de încasare a cererii de rambursare. care nu au fost capitalizate conform prevederilor legale, aferente creditelor bancare contractate pentru finanțarea imobilizărilor corporale, în vederea înființării sau extinderii ST.</p>	<p>Propunem reintroducerea în categoria costurilor CPD a cheltuielilor cu dobânzile care nu au fost capitalizate aferente creditelor bancare contractate pentru finanțarea imobilizărilor corporale în vederea înființării sau extinderii SNT, având în vedere următoarele argumente:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cheltuielile cu dobânda reprezintă un cost pe care Transgaz îl suportă în vederea asigurării sursei de finanțarea a investițiilor - Transgaz s-a angajat să îndeplinească în condiții de eficiență, transparență, siguranță și competitivitate strategia energetică națională stabilită pentru transportul intern și internațional al gazelor naturale, dispecerizarea gazelor naturale și cercetarea – proiectarea în domeniul transportului de gaze naturale. - Transgaz în calitate de operator tehnic al Sistemului Național de Transport gaze naturale din România, a elaborat Planul de Dezvoltare a Sistemului Național de Transport gaze naturale pentru SNTGN TRANSGAZ SA pentru perioada 2022-2031, aprobat de ANRE prin Decizia nr.1944/01.11.2022 și actualizat și aprobat de 	<p>Se respinge, cheltuielile cu dobânzile necapitalizate sunt acoperite prin RRR</p>
----	--	--	---	---

			<p>ANRE prin Decizia nr.1956/04.08.2023, plan care include proiectele majore de investiții precum și modalitatea de finanțare a acestora.</p> <p>- nerecunoașterea în venitul reglementat a cheltuielilor cu dobânzile bancare (63 mil lei în tarif 24-25, și aproximativ 200 mil lei după punerea în funcțiune a proiectului Marea Neagra - Podișor) cumulat și cu nerecunoașterea impozitului pe monopol (78 mil lei având în vedere cantitățile estimate la tarif 24-25 și aproximativ ----) are ca efect decapitalizarea societății, diminuarea indicatorilor financiari (EBITDA) cu impact direct în limitarea accesului la finanțare (societatea fiind limitată prin contractele de finanțare la un grad de îndatorare al împrumuturilor nete de maxim de 5,5 X EBITDA , indicatorul înregistrând în modelările Transgaz în anul 2027 – 7 X EBITDA respectiv peste 10 X EBITDA în anii 2028, 2029) și creșterea presiunii pe fluxurile de numerar ale societății care are obligația achitării unor cheltuieli majore cu impozitul pe</p>	
--	--	--	--	--

			<p>monopol și cheltuielile cu dobanzile dar pe care nu le încasează prin tariful de transport.</p> <p>- Agenția Internațională de Rating Fitch a confirmat în data de 24.05.2024 ratingul acordat Societății Național de Transport al Gazelor Naturale Transgaz la "BBB-" cu perspectivă stabilă. „Confirmarea ratingului reflectă profilul solid de afaceri al Transgaz, în calitate de concesionar și operator al rețelei de transport gaze din România, pe care îl percepem ca fiind în general neschimbat, în urma recentei includeri a operațiunilor aferente OTS gaze din Moldova, precum și așteptările noastre privind continuitatea cadrului de reglementare în noua perioadă de reglementare de cinci ani (PR5), a cărei începere a fost amânată cu un an pentru octombrie 2025”</p>	
13		i) cheltuieli aferente impozitului pe monopolul natural;	<p>Interzicerea recuperării de către Transgaz a cheltuielii cu impozitul pe monopol prin venitul reglementat de transport gaze naturale, începând cu data de 1 octombrie 2019 data aprobării metodologiei de tarificare aprobată prin Ordinul 41/2019 este în</p>	<p>Se respinge având în vedere Nota de fundamentare a Ordonatei nr. 5/2013 care prevede că impozitul pe monopol este în fapt un impozit suplimentar pe profit, care nu se recunoaște în tarifele.</p>

			<p>contradicție cu prevederile aceleiași metodologii care stabilește că în venitul reglementat se recunosc costurile aferente activității de transport al gazelor naturale, ce nu pot fi controlate de conducerea OTS și asupra cărora aceasta nu poate acționa direct pentru creșterea eficienței activității de transport al gazelor naturale, fiind recunoscute în venitul reglementat cheltuieli din categoria redevențelor, taxe și impozite stabilite conform reglementărilor legale în vigoare, contribuții aferente fondului de salarii precum și alte categorii de cheltuieli. Prin nerecunoașterea cheltuielii impozitului pe monopol în venitul reglementat nu se asigură respectarea principiului general din metodologia de tarificare care permite recunoașterea în venitul reglementat a cheltuielilor care nu sunt sub controlul conducerii OTS (taxe, impozite).</p> <p>Pentru a prezenta mai clar Non-sensul nerecunoașterii venitului reglementat prin tariful de transport precizăm faptul că o dublare a cantității de gaze naturale transportată va determina o dublare a cheltuielii cu impozitul pe monopol fără a determina o creștere a venitului din transport, care este un venit reglementat fix pentru un an de reglementare (01.10.n - 30.09.n+1). Cu alte cuvinte, cu cât se transportă o cantitate de gaze naturale mai mare, venitul reglementat fiind fix, cu atât</p>	<p>Acest impozit nu este recunoscut niciunui operator din sectorul gazelor naturale si energiei electrice.</p>
--	--	--	---	--

			<p>activitatea de transport devine mai ineficientă financiar, din cauza cheltuielii cu impozitul pe monopol mai mare.</p> <p>Înregistrarea și plata impozitului pe monopol, fără a avea posibilitatea recuperării acestei cheltuieli majore prin venitul din transportul gazelor naturale, are ca efect decapitalizarea societății, diminuarea indicatorilor financiari (EBITDA) cu impact direct în limitarea accesului la finanțare (societatea fiind limitată prin contractele de finanțare la un grad de îndatorare al împrumuturilor nete de maxim de 5,5 X EBITDA) și creșterea presiunii pe fluxurile de numerar ale societății care are obligația achitării unei cheltuieli majore cu impozitul pe monopol dar pe care nu o încasează prin tariful de transport.</p>	
14	<p>Art. 26 - (3) Pentru investițiile în proiectele de infrastructură necesare pentru tranziția energetică, realizate din fonduri proprii, ANRE poate acorda un supliment de 0,5% peste rata reglementată a rentabilității.</p>	<p>Propunem modificarea art. 26, alin (3) după cum urmează:</p> <p>(3) Pentru investițiile în proiectele de infrastructură necesare pentru tranziția energetică, realizate din fonduri proprii, ANRE poate acordă un supliment de 0,5% peste rata reglementată a rentabilității.</p>	<p>Propunem clarificarea termenului de tranziție energetică.</p>	<p>Termenul se interpretează conform prevederilor Directivei 1788/2024 și va fi detaliat în procedura de aprobare a planului de investiții</p> <p>Se respinge modificarea – acordarea suplimentului trebuie să rămână o posibilitate de stimulare suplimentară a anumitor categorii de investiții, nu o remunerare suplimentară pentru toate categoriile de investiții și se va acorda acelor investiții care îndeplinesc criteriile stabilite prin procedurile ANRE.</p>

15	Art. 30 - (4) Prin excepție de la prevederile alin. (1), (2) și (3), rata estimată și rata realizată a inflației pentru costurile CAPEX se consideră a fi rata inflației utilizată de ANRE în calculul RRR aprobată pentru cea de-a cincea perioadă de reglementare.	Propunem eliminarea alin (4) al art. 30 Art.30 — (4) Prin excepție de la prevederile alin. (1), (2) și (3), rata estimată și rata realizată a inflației pentru costurile CAPEX se consideră a fi rata inflației utilizată de ANRE în calculul RRR aprobată pentru cea de-a cincea perioadă de reglementare.	Propunem eliminarea articolului avand in vedere explicatiile de la art. 21 alin.(3)	Se respinge – a se vedea explicatiile de la art.21
16	Art. 34 - (5) Pentru clădirile administrative și imobilizările corporale si necorporale definite în Procedura privind fundamentarea și criteriile de aprobare a planurilor de investiții ale operatorilor de transport și de sistem, de distribuție și de înmagazinare a gazelor naturale, precum și ai terminalelor GNL/hidrogen ca fiind dotări, puse în funcțiune începând cu data de 01.10.2025 se acordă RRR diminuat cu 2 puncte procentuale.	Propune eliminarea alin. (5) al art. 34 Art.34 — (5) Pentru clădirile administrative și imobilizările corporale si necorporale definite în Procedura privind fundamentarea și criteriile de aprobare a planurilor de investiții ale operatorilor de transport și de sistem, de distribuție și de înmagazinare a gazelor naturale, precum și ai terminalelor GNL/hidrogen ca fiind dotări, puse în funcțiune începând cu data de 01.10.2025 se acordă RRR diminuat cu 2 puncte procentuale.	Propunem eliminarea prevederii avand în vedere faptul că o reducere a ratei reglementate a rentabilității sub nivelul fundamentat și aprobat de ANRE, nu stimulează investițiile.	Se respinge Prevederile art. 178 al Legii energiei permit acordarea unei rate rezonabile a rentabilității capitalului investit stabilită de către ANRE la nivelul WACC pentru investițiile în obiectivele sistemelor de transport ,iar pentru dotări un nivel diminuat cu 2 puncte procentuale. Nivelul rentabilității diminuat cu 2 puncte procentuale a fost ales și pentru a asigura un tratament nediscriminatoriu între remunerarea investițiilor din sectorul energiei electrice și cele din sectorul gazelor naturale. Totodată, lege nu prevede un nivel unic pentru toate activele aferente activității de transport al gazelor naturale
17	Art. 44 – (5) Nerealizarea costurilor aferente lucrărilor de mentenanță față de costurile prognozate nu se consideră spor de eficiență și	Propunem eliminarea art. 44 alin. (5) Art.44 — (5) Nerealizarea costurilor aferente lucrărilor de mentenanță față de costurile prognozate nu se consideră spor de eficiență și nu se include în	Sustinem ca Nerealizarea costurilor aferente lucrărilor de mentenanță față de costurile prognozate se consideră spor de eficiență deoarece:	Se respinge Din analiza costurilor realizate in ultimele perioade de reglementare se constata ca prognozarea costurilor

	nu se include în mecanismul stimulativ de împărțire a sporului de eficiență.	mecanismul stimulativ de împărțire a sporului de eficiență.	<ul style="list-style-type: none"> - Prognozarea acestora au un caracter asigurator - Nerealizarea în totalitate a acestora, fără ca să fie afectată siguranța în exploatare a SNT, evidențiază efortul OTS de a optimiza costurile și eficientiza cheltuielile. 	de mentenanța de către OTS s-a realizat ținând cont de activități care nu s-au realizat. Totodată, în cazul în care există cheltuieli suplimentare care țin de siguranța în exploatare a sistemului, OTS are posibilitatea de a solicita, justificat, recunoașterea acestor costuri, prin componenta CN.
18	Art. 45 - (3) Începând cu perioada a cincea de reglementare, 5% din valoarea sporului de eficiență realizat de OTS va fi cedat în procent de 60% consumatorilor de gaze naturale, iar 40% va fi păstrat de OTS. Diferența de 95% din sporul de eficiență realizat de OTS se alocă integral consumatorilor de gaze.	<p>Propunem eliminarea alin. (3), art. 45</p> <p>Art.45—(3) Începând cu perioada a cincea de reglementare, 5% din valoarea sporului de eficiență realizat de OTS va fi cedat în procent de 60% consumatorilor de gaze naturale, iar 40% va fi păstrat de OTS. Diferența de 95% din sporul de eficiență realizat de OTS se alocă integral consumatorilor de gaze.</p>	Propunem eliminare – nu stimulează eficiența	<p>Se respinge</p> <p>Se păstrează principiul stimulativ al împărțirii sporului de eficiență, având în vedere că sporul de eficiență nu se returnează integral către clienți.</p> <p>Metoda propusă de alocare a sporului de eficiență asigură un tratament nediscriminatoriu între operatorii din sectoarele energiei electrice și gazelor naturale</p>
19	Art. 46 - (2) Cantitatea de gaze naturale, reprezentând CT realizat, recunoscut în tarifele de transport, este minimul dintre cantitatea anuală a CT calculat conform prevederilor Metodologiei de calcul al consumului tehnologic din sistemul de transport al gazelor naturale, cea solicitată de OTS și cea aferentă anului (i-1) al perioadei de reglementare din planul de reducere a CT propus de	<p>Propunem modificarea alin. (2) după cum urmează:</p> <p>(2) Cantitatea de gaze naturale, reprezentând CT realizat, recunoscut în tarifele de transport, este minimul dintre cantitatea anuală a CT calculată conform prevederilor Metodologiei de calcul al consumului tehnologic din sistemul de transport al gazelor naturale, cea solicitată de OTS și cea aferentă anului (i-1) al perioadei de reglementare din planul de reducere a CT propus de operator și acceptat de ANRE..</p>	A se vedea argumentele de la art. 17	Se respinge – a se vedea explicațiile de la art.17

	operator și acceptat de ANRE..			
20	<p>Art. 49 – Componenta de corecție aferentă altor venituri asimilate activității de transport reflectă veniturile realizate de OTS în anul precedent din alte activități care sunt considerate ca făcând parte din activitatea de transport, respectiv, venituri realizate în anul (i-1), din:</p> <p>a) închirierea imobilizărilor corporale de natura clădirilor, utilizate ca sedii și puncte de lucru pentru activitatea de transport a gazelor naturale care fac parte din BAR, care trebuie să fie cel puțin egale cu suma costurilor cu amortizarea, rentabilitatea și cheltuielile operaționale controlabile și necontrolabile aferente respectivelor imobilizări;</p> <p>b) profitului realizat din activitatea de racordare a terților la sistemul de transport, din activitățile conexe celor de operare a sistemelor de transport, precum și din alte activități de exploatare, care depășește 5%;</p> <p>c) venituri din valorificarea activelor scoase din funcțiune care au făcut</p>	<p>b) profitului realizat din activitatea de racordare a terților la sistemul de transport, din activitățile conexe celor de operare a sistemelor de transport, precum și din alte activități de exploatare, care depășește 5%.</p> <p>Pierdere înregistrată din activitatea de racordare a terților la sistemul de transport, din activitățile conexe celor de operare a sistemelor de transport, precum și din alte activități de exploatare și respectiv profitul nerealizat până la cota de 5%.</p>	<p>Propunem completarea articolului pentru acoperirea prin legislație și a situației în care se înregistrează pierdere sau nu se atinge profitul de 5%</p>	<p>Se respinge</p> <p>Operatorul are posibilitatea să își revizuiască tarifele</p>

	parte din BAR, a materialelor rezultate în urma dezmembrării, mai puțin valoarea reglementată rămasă și costurile aferente scoaterii din funcțiune, dezmembrării și valorificării acestora.			
21	Art. 60 - (5) Prin excepție de la alin. (1), începând cu a cincea perioadă de reglementare, pentru investițiile din cadrul subgrupelor 1.3, 1.5 și 1.6 din Anexa nr.1, amortizarea reglementată anuală se calculează prin utilizarea metodei lineare, pe baza unei durate reglementate de 25 de ani.		De clarificat daca se aplica doar pentru intrarile din perioada a cincea sau asupra tuturor mijloacelor fixe din BAR.	<p>Se acceptă</p> <p>Se reformulează art.60 si se va modifica in consecinta si Anexa nr. 1, prin includerea unor noi subgrupe</p> <p>Art. 60 - (5) Prin excepție de la alin. (1), începând cu a cincea perioadă de reglementare, pentru investițiile noi din cadrul subgrupelor 1.3, 1.5 și 1.6 din Anexa nr.1, amortizarea reglementată anuală se calculează prin utilizarea metodei lineare, pe baza unei durate reglementate de 25 de ani.</p>
22	Art.71 - $K_{(ts_dep)}$ — reprezintă coeficientul de multiplicare aferent serviciilor ferme pe termen scurt pentru depozitele de înmagazinare subterană.	<p>Propunem completarea după cum urmează:</p> <p>$K_{((ts_dep))}$ — reprezintă coeficientul de multiplicare aferent serviciilor ferme pe termen scurt pentru depozitele de înmagazinare subterană, reprezentând 50% din $K_{(ts)}$.</p>	Propunem modificare prin indicarea exacta a procentului similar cu metodologia în vigoare.	<p>Se accepta partial conform art.9 din Reg. UE 460/2017</p> <p>$K_{(ts_dep)}$ — reprezintă coeficientul de multiplicare aferent serviciilor ferme pe termen scurt pentru depozitele de înmagazinare subterană, dar nu mai puțin de 50%.</p>

23	<p>Art. 80 – (1) Fundamentarea venitului reglementat, a venitului reglementat corectat și a tarifelor de transport, aferente primului an al perioadei de reglementare, va fi însoțită de toate datele, informațiile și documentele necesare pentru justificarea elementelor de fundamentare, precum și de premisele luate în considerare și metodele utilizate la determinarea acestora, și se referă în principal la:</p> <p>l) planul de reducere a CT al perioadei de reglementare;</p> <p>m) raportul cu privire la tranzacțiile efectuate între OTS și societățile afiliate, care cuprinde: contractele în derulare, obiectul acestora, justificarea încheierii contractelor cu persoane afiliate, proceduri de achiziție utilizate pentru fiecare contract, modul de stabilire a prețului de contract, prețul de contract, alte costuri suplimentare prețului de contract;</p> <p>n) copii ale dosarelor prețurilor de transfer întocmite cu privire la</p>	<p>Propunem eliminarea lit. l) a art. 80 și renumerotarea, după cum urmează:</p> <p>(1) Fundamentarea venitului reglementat, a venitului reglementat corectat și a tarifelor de transport, aferente primului an al perioadei de reglementare, va fi însoțită de toate datele, informațiile și documentele necesare pentru justificarea elementelor de fundamentare, precum și de premisele luate în considerare și metodele utilizate la determinarea acestora, și se referă în principal la:</p> <p>l) planul de reducere a CT al perioadei de reglementare;</p> <p>m) l) raportul cu privire la tranzacțiile efectuate între OTS și societățile afiliate, care cuprinde: contractele în derulare, obiectul acestora, justificarea încheierii contractelor cu persoane afiliate, proceduri de achiziție utilizate pentru fiecare contract, modul de stabilire a prețului de contract, prețul de contract, alte costuri suplimentare prețului de contract;</p> <p>m) m) copii ale dosarelor prețurilor de transfer întocmite cu privire la tranzacțiile derulate cu societățile afiliate în perioada anterioară de reglementare;</p>	A se vedea argumentele de la art. 17	Se respinge – a se vedea explicațiile de la art.17
----	---	--	--------------------------------------	--

	tranzacțiile derulate cu societățile afiliate în perioada anterioară de reglementare;			
24	<p>Reguli suplimentare privind modul de determinare a valorii reglementate rămase a bazei de active reglementate aferente activității de transport al gazelor naturale</p> <p>Art.1</p> <p>(3) Nu se includ în BAR cheltuielile efectuate pe parcursul realizării unei imobilizări corporale sau necorporale recepționate, puse în funcțiune sau date în folosință, dar care nu au fost incluse de OTS în valoarea imobilizării la data recepției.</p> <p>(4) Nu sunt considerate intrări de imobilizări corporale, imobilizările corporale sau creșterile de valoare ale acestora, cu o valoare de intrare mai mică decât limita stabilită prin acte normative, pentru a fi considerate mijloace fixe. Regula se aplică inclusiv creșterilor de valoare a acestor imobilizări.</p> <p>(5) Creșterile de valoare a imobilizărilor necorporale existente generate de actualizări, îmbunătățiri, modificări ale acestora, nu se includ în BAR, putând fi solicitate în categoria costurilor neprevăzute cu caracter nepermanent.</p>	<p>Propunem eliminarea art. 1</p> <p>Art.1</p> <p>(3) Nu se includ în BAR cheltuielile efectuate pe parcursul realizării unei imobilizări corporale sau necorporale recepționate, puse în funcțiune sau date în folosință, dar care nu au fost incluse de OTS în valoarea imobilizării la data recepției.</p> <p>(4) Nu sunt considerate intrări de imobilizări corporale, imobilizările corporale sau creșterile de valoare ale acestora, cu o valoare de intrare mai mică decât limita stabilită prin acte normative, pentru a fi considerate mijloace fixe. Regula se aplică inclusiv creșterilor de valoare a acestor imobilizări.</p> <p>(5) Creșterile de valoare a imobilizărilor necorporale existente generate de actualizări, îmbunătățiri, modificări ale acestora, nu se includ în BAR, putând fi solicitate în categoria costurilor neprevăzute cu caracter nepermanent.</p>	<p>ACORDUL CONTRACTUAL PENTRU CONTRACTELE DE EXECUȚIE DE LUCRĂRI, HG 1/2018 cu modificările și completările ulterioare, prevede:</p> <p>Clauza 51 Plata finală</p> <p>51.1 Situația finală de Lucrări</p> <p>În termen de 45 de zile de la aprobarea Recepției Finale, Antreprenorul va transmite Supervisorului, în patru exemplare, Situația finală de Lucrări, împreună cu documentele justificative. Situația finală de Lucrări va cuprinde:</p> <p>(a) valoarea finală contractuală pentru toate Lucrările executate (inclusiv Modificările, Sume Provizionate și/sau Documentele Antreprenorului elaborate), de la care va fi scăzută valoarea corespunzătoare a lucrărilor plătite anterior;</p> <p>(b) sume finale de adăugat sau de scăzut pentru ajustarea prețurilor în conformitate cu prevederile clauzei 48 [Ajustarea prețurilor];</p> <p>(c) sume finale de adăugat sau de scăzut aferente Sumelor Reținute în conformitate cu prevederile clauzei 47 [Sume Reținute];</p> <p>(d) sume finale de adăugat sau de scăzut aferente plății în avans și justificarea acesteia în conformitate</p>	<p>Se acceptă partial</p> <p>(3) Nu se includ în BAR cheltuielile efectuate pe parcursul realizării unei imobilizări corporale sau necorporale recepționate, puse în funcțiune sau date în folosință, dar care nu au fost incluse de OTS în valoarea imobilizării la data recepției, cu excepția celor aferente investițiilor realizate conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1/2018 pentru aprobarea condițiilor generale și specifice pentru anumite categorii de contracte de achiziție aferente obiectivelor de investiții finanțate din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 26 din 11 ianuarie 2018, cu modificările și completările ulterioare.</p>

			<p>cu prevederile clauzei 46 [Plata în avans];</p> <p>(e) sume finale de adăugat sau de scăzut pentru Echipamente și Materiale, potrivit prevederilor subclauzei 50.2;</p> <p>(f) orice alte sume pe care Antreprenorul se consideră îndreptățit să le primească potrivit prevederilor Contractului sau în alt fel, inclusiv cele potrivit prevederilor clauzei 69 [Revendicări și Decizii] și 70 [Dispute și arbitraj].</p> <p>Situația finală de Lucrări va include o defalcare a sumelor pe Subcontractanți în conformitate cu prevederile anexelor privind plata directă a subcontractelor anexate Contractului.</p> <p>Beneficiarul nu va mai avea nicio obligație față de Antreprenor în niciun fel sau pentru nicio problemă în legătură cu sau potrivit prevederilor Contractului sau cu execuția Lucrărilor, cu excepția cazului în care Antreprenorul a inclus în mod expres sume în această privință în punctul (f) al Situației finale de Lucrări.</p> <p>În cazul în care Antreprenorul nu emite Situația finală de Lucrări în termenul prevăzut, Supervizorul va emite un Certificat final de Plată în conformitate cu prevederile subclauzei</p>	
--	--	--	---	--

II.	<p>Proiect de Ordin pentru completarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei</p>	
1.	<p>Art. III - Metodologia de stabilire a tarifelor reglementate pentru activitățile conexe celei de operare a sistemului de transport al gazelor naturale, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 187/2019, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 734 din 6 septembrie 2019, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:</p> <p>2. După articolul 9 se introduce un nou articol, articolul 9¹ cu următorul cuprins:</p> <p>“Art. 9¹ – (1) În cadrul activității conexe de punere în funcțiune a instalației de utilizare a gazelor naturale, aparținând clienților finali racordați direct la ST, sunt cuprinse, în general, următoarele subactivități specifice:</p> <p>a) înregistrarea solicitării și verificarea conformității</p> <p>Propunem modificarea art. 9¹ prin introducerea textului la alin. 2 al art. 5 după cum urmează:</p> <p>2. Art. 5 se modifică după cum urmează:</p> <p>(1) În cadrul activității conexe de emitere a avizelor referitoare la ST, conform prevederilor legale privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, sunt cuprinse, în general, următoarele subactivități specifice:a) înregistrarea solicitării și a documentației aferente la sediul din teritoriu al OTS;b) verificarea documentației și solicitarea completărilor, după caz;c) comunicarea tarifului aferent tipului de aviz solicitat;d) emiterea facturii și/sau a chitanței;e) alocarea resurselor necesare și programarea deplasării;f) deplasarea la și de la locul desemnat a echipei tehnice a OTS, pentru identificarea și verificarea în teren a amplasamentului pentru care se solicită avizul;g) identificarea și verificarea în teren a obiectivelor ST și a amplasamentului pentru care se solicită avizul;h) trasarea obiectivelor ST pe structura planului de amplasament, precizarea coordonatelor GPS și vizarea planului de amplasament; i) analiza documentației și elaborarea</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Art. 9 se referă la ultima activitate conexasă existenței înainte de această modificare. Introducerea art. 9¹ este de natură tehnică legislativă.</p> <p>Punerea în funcțiune a instalației de utilizare este o obligație pentru toți operatorii de sisteme.</p>

<p>documentelor depuse de executantul instalației de utilizare a gazelor naturale la sediul din teritoriu al OTS;</p> <p>b) transmiterea numărului de înregistrare al solicitării, către executant;</p> <p>c) stabilirea și programarea, împreună cu beneficiarul și executantul, a datei de punere în funcțiune a instalației de utilizare a gazelor naturale;</p> <p>d) deplasarea în teren la locul amplasamentului a echipei tehnice a OTS;</p> <p>e) montarea echipamentului/sistemului de măsurare a gazelor naturale sau punerea în funcțiune a stației de reglare-măsurare, după caz, în funcție de regimul de presiune a gazelor naturale la care funcționează instalația de utilizare;</p> <p>f) verificarea etanșeităților la racordurile olandeze/flanșele echipamentului/sistemului de măsurare a gazelor naturale sau verificarea etanșeităților instalației tehnologice aferente stației de reglare-măsurare și închiderea etanșă a ocolitoarelor echipamentului/sistemului de măsurare a gazelor naturale, după caz, în funcție de regimul</p>	<p>avizului;j) predarea/transmiterea avizului la/către solicitant.</p> <p>(2) În cadrul activității conexe de punere în funcțiune a instalației de utilizare a gazelor naturale, aparținând clienților finali racordați direct la ST, sunt cuprinse, în general, următoarele subactivități specifice:</p> <p>a) înregistrarea solicitării și verificarea conformității documentelor depuse de executantul instalației de utilizare a gazelor naturale la sediul din teritoriu al OTS;</p> <p>b) transmiterea numărului de înregistrare al solicitării, către executant;</p> <p>c) stabilirea și programarea, împreună cu beneficiarul și executantul, a datei de punere în funcțiune a instalației de utilizare a gazelor naturale;</p> <p>d) deplasarea în teren la adresa locului de consum laeul amplasamentului a echipei tehnice a OTS;</p> <p>e) — montarea echipamentului/sistemului de măsurare a gazelor naturale sau punerea în funcțiune a stației de reglare-măsurare, după caz, în funcție de regimul de presiune a gazelor naturale la care funcționează instalația de utilizare;</p> <p>f) — verificarea etanșeităților la racordurile olandeze/flanșele echipamentului/sistemului de măsurare a gazelor naturale sau verificarea etanșeităților instalației tehnologice aferente stației de reglare-măsurare și</p>	<p>Conform Ordinului 157/2020, art.27</p> <p>Propunem eliminarea lit. e), f) și g) întrucât în cazul OTS nu se aplica montarea echipamentului/sistemului de masurare.</p> <p>IUGN este amplasat în aval de robinetul de iesire din SRMP-ul prin care se face racordarea la SNT.</p> <p>Avand în vedere acestea și faptul că IUGN este pozitionat în aval de</p>	<p>Se accepta eliminarea literelor e), f) si g) din Art. 9^1</p>
--	--	--	--

<p>de presiune a gazelor naturale la care funcționează instalația de utilizare;</p> <p>g) sigilarea racordurilor olandeze/flanșelor echipamentului/ sistemului de măsurare a gazelor naturale sau sigilarea cu sigilii cu serie unică a tuturor componentelor aparținând sistemului de măsurare a gazelor naturale și a tuturor robinetelor/blindurilor aflate pe linia de măsurare, ocolitorul liniei de măsurare, ocolitorul stației, precum și alte conducte ocolitoare care fac posibilă ocolirea sistemului de măsurare gaze naturale, după caz, în funcție de regimul de presiune a gazelor naturale la care funcționează instalația de utilizare;</p> <p>h) verificarea existenței fittinguri speciale (dopuri) la capetele instalației de utilizare a gazelor naturale, acolo unde nu există aparate consumatoare de combustibili gazeoși;</p> <p>i) verificarea existenței a cel puțin unui aparat de combustibili gazeoși cuplat în instalația de utilizare a gazelor naturale;</p> <p>j) predarea către beneficiar a unui exemplar din</p>	<p>închiderea etanșă a ocolitoarelor echipamentului/sistemului de măsurare a gazelor naturale, după caz, în funcție de regimul de presiune a gazelor naturale la care funcționează instalația de utilizare;</p> <p>g) sigilarea racordurilor olandeze/flanșelor echipamentului/ sistemului de măsurare a gazelor naturale sau sigilarea cu sigilii cu serie unică a tuturor componentelor aparținând sistemului de măsurare a gazelor naturale și a tuturor robinetelor/blindurilor aflate pe linia de măsurare, ocolitorul liniei de măsurare, ocolitorul stației, precum și alte conducte ocolitoare care fac posibilă ocolirea sistemului de măsurare gaze naturale, după caz, în funcție de regimul de presiune a gazelor naturale la care funcționează instalația de utilizare;</p> <p>h) verificarea existenței fittinguri speciale (dopuri) la capetele instalației de utilizare a gazelor naturale, acolo unde nu există aparate consumatoare de combustibili gazeoși;</p> <p>i) verificarea existenței a cel puțin unui aparat de combustibili gazeoși cuplat în instalația de utilizare a gazelor naturale;</p> <p>j) predarea către beneficiar a unui exemplar din instrucțiunile pentru utilizarea gazelor naturale;</p> <p>k) completarea și semnarea procesului verbal de punere în funcțiune a instalației de utilizare a gazelor naturale;</p>	<p>robinetul de ieșire din SRMP, nu este aplicabilă prevederea de montare a echipamentelor de masurare sau PIF SRM, dupa caz, ca si activitate conexă.</p> <p>În plus, conform definiției instalației de utilizare din <i>Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare</i>:</p> <p><i>„instalație de utilizare - ansamblul de conducte, aparate și accesorii, inclusiv focarul și coșul de evacuare a gazelor arse, situat după stația/postul de reglare a presiunii și măsurare a debitului, după caz, cu excepția aparatului de măsurare a debitului, care face parte din sistemul de distribuție;”.</i></p>	
---	--	--	--

	<p>instrucțiunile pentru utilizarea gazelor naturale;</p> <p>k) completarea și semnarea procesului verbal de punere în funcțiune a instalației de utilizare a gazelor naturale;</p> <p>l) punerea efectivă în funcțiune a instalației de utilizare a gazelor naturale.</p>	<p>l) punerea efectivă în funcțiune a instalației de utilizare a gazelor naturale.</p>		
2.	<p>Art. 9¹ - (2) În situația în care punerea în funcțiune a instalației de utilizare a gazelor naturale, aparținând clienților finali racordați direct la ST, nu se realizează cu montarea echipamentului/sistemului de măsurare a gazelor naturale, pentru prestarea activității conexe prevăzute la alin. (1), se parcurg doar activitățile prevăzute la alin. (1) lit. a), j) și k).”</p>	<p>Propunem eliminarea alineatului 2 al articolului 9¹:</p> <p>”(2) În situația în care punerea în funcțiune a instalației de utilizare a gazelor naturale, aparținând clienților finali racordați direct la ST, nu se realizează cu montarea echipamentului/sistemului de măsurare a gazelor naturale, pentru prestarea activității conexe prevăzute la alin. (1), se parcurg doar activitățile prevăzute la alin. (1) lit. a), j) și k).”</p>	<p>Propunem eliminarea acestui alineat din aceleași considerente ca cele menționate la literele e), f), g).</p> <p>Nu corespund propunerii Transgaz. Desfășurarea strict a activităților regăsite la pct. a), j), k) nu acopera prevederile Ordinului 156/2020 și ale Ordinului 157/2020 privind PIF IUGN</p>	Se acceptă
3.	<p>3. La articolul 16, după alineatul (3), se introduc două noi alineate, alineatele (3¹) și (3²) cu următorul cuprins:</p> <p>”(3¹) În calculul tarifelor reglementate se va utiliza un număr maxim admis de 0,5 ore, cumulat, pentru desfășurarea subactivităților prevăzute la art. 9¹ lit. a), b) și c).</p>	<p>Propunem modificarea art. 16, alineatele (3¹) și (3²) după cum urmează:</p> <p>”(3¹) În calculul tarifelor reglementate se va utiliza un număr maxim admis de 0,5 ore, cumulat, pentru desfășurarea subactivităților prevăzute la art. 9¹ 5, alin. (2) lit. a), b) și c).</p> <p>(3²) În calculul tarifelor reglementate se va utiliza un număr maxim admis de 2 ore, cumulat, pentru desfășurarea</p>	<p>Corelare cu propunerea de la punctul 1</p>	Se acceptă prin modificarea art 16, corelat cu modificarea Art. 9 ¹

(3^2) În calculul tarifelor reglementate se va utiliza un număr maxim admis de 2 ore, cumulat, pentru desfășurarea subactivităților prevăzute la art. 9^1 lit. h), i), j), k) și l).”	subactivităților prevăzute la art. 9^1-5 , alin. (2) lit. h), i), j), k) și l).”		
---	---	--	--

II. OMV Petrom SA

1, În conformitate cu prevederile referatului de aprobare a Metodologiei de stabilirea a tarifelor reglementate pentru serviciile de transport al gazelor naturale ”începând cu a cincea perioadă de reglementare, pentru investițiile din cadrul subgrupelor 1.3, 1.5 și 1.6 din Anexa nr. 1, amortizarea reglementată anuală se calculează prin utilizarea metodei lineare, pe baza unei durate reglementate de 25 de ani”. În același timp, conform anexei nr. 1 la Metodologie duratele reglementate ale amortizării pentru respectivele subgrupe nu sunt modificate față de metodologia în vigoare fiind de 40 ani pentru subgrupele 1.3, 1.6 și respectiv 30 de ani pentru subgrupa 1.5.

Apreciem astfel necesară o clarificare a acestor aspecte, inclusiv în ceea ce privește duratele reglementate utilizate în cadrul Anexei nr. 15 Model simplificat de calcul și estimare evoluție tarife.

2. În ceea ce privește Anexa nr. 4 Estimare cantități transportate prin SNT în anul 2025/2026 se estimează o cantitate de 190.693.173 MWh, reprezentând o creștere cu aproximativ 35.000.000 MWh față de anul anterior. Corelativ se poate observa pentru același an 2025/2026, primul an din a 5-a perioadă de reglementare o creștere a capacității anuale estimate a fi rezervate pe punctul de intrare Negru Vodă T1 și, respectiv, pe punctul de ieșire (CD+OSD). Având în vedere impactul pe care nerealizarea unor astfel de estimări l-ar putea avea asupra evoluției nivelului tarifului de transport, prin nerealizarea venitului reglementat, apreciem necesară clarificarea ipotezelor care au condus creșterea cantităților transportate și a capacităților rezervate, în anul 2025/2026, comparativ cu anul anterior.

3. În ceea ce privește Anexa nr. 15 Model simplificat de calcul și estimare evoluție tarife, respectiv evoluția Venitului total estimat în cadrul fiecărui an din a 5-a perioadă de reglementare apreciem că pentru a asigura un nivel adecvat de transparență este necesar să precizați, în cadrul fiecărui an, care sunt proiectele de investiții puse în funcțiune și recunoscute astfel în fundamentarea tarifului de transport, precum și valoarea acestora.